

Napięcia w pracy przy urządzeniach elektroenergetycznych

Jedyną stałą rzeczą w życiu jest zmiana. Do wniosku, który jako pierwszy wysnuł Heraklit z Efezu, można także dojść, analizując całkowicie nam współczesne regulacje prawne dotyczące bezpieczeństwa pracy w energetyce. Ustawa Prawo energetyczne nowelizowana jest właściwie co roku. W ostatniej dekadzie dwukrotnie zmieniały się też przepisy regulujące kwestie konieczności okresowego odnawiania uzyskanych kwalifikacji energetycznych, a to nie wszystko.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 28 marca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy urządzeniach energetycznych również wprowadziło wiele zmian. Nic dziwnego, że prowadzący eksploatację urządzeń energetycznych czują się zdezorientowani.

Wykaz upoważnionych i uprawnionych to podstawa

W rozporządzeniu z 2013 r., w przeciwieństwie do wcześniej obowiązującego, znacznie ograniczono zapisy określające wymagania bezpieczeństwa dla poszczególnych rodzajów prac przy urządzeniach i instalacjach energetycznych. Jest w nim jednak nakaz, by prace eksploatacyjne prowadzić zgodnie z instrukcjami eksploatacji. Aktualizację tych instrukcji jest obowiązany zapewnić prowadzący eksploatację, czyli zajmujący się eksploatacją własnych lub powierzonych urządzeń energetycznych.

- Słyszymy wiele pytań na temat osób uprawnionych i upoważnionych, a w szczególności tego, czy i w jakich okolicznościach potrzebują polecenia wykonania prac – opowiada Grzegorz Brylonek, trener z Akademii EcoMS, która prowadzi otwarte szkolenia m.in. z zakresu aktualnych wymagań prawnych dotyczących prac przy urządzeniach elektroenergetycznych.

Rozporządzenie mówi bowiem, że „bez polecenia jest dozwolone prowadzenie przez osoby uprawnione i upoważnione prac eksploatacyjnych zawartych w instrukcjach eksploatacji” (§ 30 pkt 3). Firmy zgłaszające się do Akademii EcoMS często pytają, czy pracownik posiadający uprawnienia SEP nie potrzebuje już pisemnego pozwolenia wykonania prac, a także o to, kim jest osoba uprawniona i upoważniona.

- Prace eksploatacyjne muszą być prowadzone zgodnie z opracowaną instrukcją, wyłącznie przez osoby uprawnione, czyli posiadające kwalifikacje energetyczne i upoważnione, a więc wyznaczone przez prowadzącego eksploatację do wykonywania określonych czynności lub prac eksploatacyjnych. Jeżeli prowadzący eksploatację wyposaży uprawnionego pracownika w aktualne instrukcje eksploatacji i upoważni go do wykonywania określonych czynności lub prac eksploatacyjnych, to polecenie pracy jest już zbędne – wyjaśnia Grzegorz Brylonek. – Prowadzący eksploatację musi jednak pamiętać o konieczności prowadzenia wykazu osób upoważnionych – dodaje.

Informatyk jak elektryk?

Rozważając kwalifikacje, niemal automatycznie na myśl przychodzi osoba posiadająca wykształcenie elektryczne, która – by je otrzymać – zdała egzamin przed stosowną komisją kwalifikacyjną. Trudno wyobrazić sobie sytuację, by ktokolwiek inny miał nie tylko potrzebę, ale i wymóg zdobycia owych kwalifikacji. A jednak.

Sytuacje, gdy pracownicy działu IT wykonują prace w zakresie obsługi, konserwacji czy montażu urządzeń lub instalacji o napięciu nie wyższym niż 1 kV, nie są wcale rzadkie. A to oznacza, że powinni posiadać uprawnienia w grupie 1.: urządzenia, instalacje i sieci elektroenergetyczne wytwarzające, przetwarzające, przesyłające i zużywające energię elektryczną.

Z relacji uczestników szkoleń organizowanych przez Akademię EcoMS wynika, że ta kwestia budzi wiele – nomen omen – napięć, gdyż przekonanie do niej kierujących komórkami IT nie jest proste. Szefowie tych działów dość często uważają, że skoro nie zatrudniają elektryków, to temat kwalifikacji ich nie dotyczy.

Energia jest wszędzie

Sporo trudności nastręcza także pozornie prosty termin „urządzenie energetyczne”. Wiele osób mylnie wiąże go tylko z produkcją energii. Tymczasem w świetle rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy urządzeniach energetycznych, urządzenia energetyczne to „urządzenia, instalacje i sieci, w rozumieniu przepisów prawa energetycznego, stosowane w technicznych procesach wytwarzania, przetwarzania, przesyłania, dystrybucji, magazynowania oraz użytkowania paliw lub energii”. A mowa o energii przetworzonej w dowolnej postaci. Nie ma zatem znaczenia, czy chodzi o transformator, linię kablową, rozdzielnię, maszynę, piec, sprężarkę, linię produkcyjną itd. Każde z tych urządzeń odbiera, przetwarza i zużywa energię: elektryczną, ciśnienie hydrauliczne, sprężone powietrze, gazy, wodę, parę wodną, płyny, chemię, podciśnienie itp.

- Połączenie problematyki technicznej z terminologią prawną sprawia, że mamy do czynienia z bardzo skomplikowanym tematem. Trenerzy Akademii EcoMS w trakcie zajęć przedstawiają aktualny stan prawny i rozwiewają mnóstwo wątpliwości, wskazując przykłady przydatne w codziennej pracy – deklaruje Grzegorz Brylonek.

Akademia EcoMS szkoli w szeroko rozumianej problematyce zarządzania, a przede wszystkim w zakresie systemów zarządzania, wymagań prawnych, ochrony środowiska, bhp i jakości. Doświadczeni praktycy przekazują aktualną wiedzę, stan prawny i realne przykłady z codziennych doświadczeń. Prezentowane rozwiązania są bardzo użyteczne w pracy kadry kierowniczej, audytorów, specjalistów i pracowników produkcji, co implikuje również rozwój całej firmy.

Kontakt dla mediów:

Paweł Żurawski, e-mail: pawel.zurawski@solpin.pl tel. kom. 600 509 073, www.akademiaecons.pl